

Pohjois-Suomen yhteistyöalueen yhteistyösopimus

KPHVAHAL 12.12.2022 § 223
228/00.02.00/2022

Valmistelija

Hyvinvointialuejohtaja Minna Korkiakoski-Västi

Lain sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä (järjestämislaki) 35 § mukaisesti hyvinvointialueiden järjestämisen sosiaali- ja terveydenhuollon alueellista yhteensovittamista, kehittämistä ja yhteistyötä varten on muodostettu viisi sosiaali- ja terveydenhuollon yhteistyöaluetta. Kuhunkin yhteistyöalueeseen (YTA, YT-alue) kuuluvat hyvinvointialueet säädetään valtioneuvoston asetuksella siten, että yliopistollista sairaalaa ylläpitävät hyvinvointialueet ja HUS-yhtymä kuuluvat kukin eri yhteistyöalueeseen. Pohjois-Suomen YT-alueen muodostavat Kainuun, Keski-Pohjanmaan, Lapin ja Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueet.

YT-alueelle laaditaan valtuustokausittain hyvinvointialueiden yhteistyösopimus (YTA-sopimus). Sopimuksen tarkoituksena on varmistaa YT-alueeseen kuuluvien hyvinvointialueiden työnjako, yhteistyö ja yhteensovittaminen siltä osin kuin se on tarpeellista hyvinvointialueiden lakisääteisten tehtävien toteutumisen ja sosiaali- ja terveydenhuollon kustannusvaikuttavuuden turvaamiseksi. Yliopistollista sairaalaa ylläpitävät hyvinvointialueet ja HUS-yhtymä hoitavat YTA-sopimuksen laatimisen edellyttämät hallintotehtävät.

Järjestämislain 36 § mukaisesti YTA-sopimuksen on edistettävä sosiaali- ja terveydenhuollon kustannusvaikuttavuutta, tuottavuutta, laatua, asiakas- ja potilasturvallisuutta, tarpeenmukaisuutta, yhdenvertaista saatavuutta, kielellisiä oikeuksia sekä palveluketjujen ja palvelukokonaisuuksien toimivuutta. Sopimuksessa on lisäksi varmistettava, että sosiaali- ja terveydenhuoltoa antavassa toimintayksikössä on tehtävän hoitamiseksi riittävät taloudelliset ja henkilöstövoimavarat sekä osaaminen. Sopimuksessa on sovittava hyvinvointialueiden työnjaosta, yhteistyöstä ja yhteensovittamisesta ainakin:

- 1) väestön palvelutarpeen arvioinnissa ja ennakkoinnissa sekä sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisen seurannassa ja arvioinnissa;
- 2) sosiaalipäivystyksessä ja terveydenhuollon päivystyksessä;
- 3) ensihoitokeskuksen tehtävien järjestämisessä ja ensihoidon sovittamisessa yhteen muun toiminnan kanssa;
- 4) lääkinnällisten tukipalvelujen ja muiden tukipalvelujen järjestämisessä ja tuottamisessa;
- 5) erikoissairaanhoidon henkilöstön ja osaamisen varmistamisessa erikoisaloittain palvelujen tarkoituksenmukaisen saatavuuden ja saavutettavuuden turvaamiseksi;
- 6) sellaisten sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen järjestämisessä ja tuottamisessa, jotka harvoin tarvittavina tai erityisen vaativina edellyttävät toistettavuutta tai laaja-alaista erityisosaamista riittävän

taidon ja osaamisen saavuttamiseksi ja sen ylläpitämiseksi tai merkittäviä investointeja laitteistoihin, välineisiin tai toimitiloihin;

7) koulutus-, tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan toteuttamisessa sekä yliopistollista sairaalaa ylläpitävän hyvinvointialueen koordinaatio-, ohjaus- ja neuvontatehtävistä näissä toiminnoissa;

8) sosiaali- ja terveydenhuollon menetelmien käyttöönoton, käytön ja käytöstä poistamisen alueellisten periaatteiden määrittelyssä niitä koskevat valtakunnalliset linjaukset huomioon ottaen;

9) sosiaali- ja terveydenhuollon tiedonhallinnan ja sähköisten palvelujen kehittämisessä, asiakas- ja potilastietojen käytössä sekä julkisen hallinnon tiedonhallinnasta annetun lain mukaisissa velvoitteissa niitä koskevat valtakunnalliset linjaukset huomioon ottaen;

10) häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin varautumisessa sekä 51 §:n 2 momentissa tarkoitetun valmiuskeskuksen toiminnan järjestämisestä;

11) vaikutuksiltaan laajakantoisia ja taloudellisesti merkittäviä investointeja ja investointia vastaavia sopimuksia koskien siltä osin kuin se on tarpeellista 1–10 kohdassa tarkoitettujen asioiden kannalta.

Lisäksi yhteistyösopimuksessa on sovittava vastuisiin liittyvästä hyvinvointialueiden välisestä kustannusten jaosta siltä osin kuin siitä ei erikseen säädetä.

Kunkin hyvinvointialueen aluevaltuusto hyväksyy YTA-sopimuksen. Sopimus astuu voimaan, kun kaikki aluevaltuustot ovat hyväksyneet sen.

Valtioneuvosto voi päättää YTA-sopimuksesta ja sen sisällöstä, siltä osin kuin hyvinvointialueet eivät pääse sopimukseen sopimuksen sisällöstä tai jos sopimuksessa ei ole sovittu 36 § tarkoitetuista asioista siten, että se turvaisi hyvinvointialueiden lakisääteisten tehtävien toteutumisen tai sosiaali- ja terveydenhuollon kustannusvaikuttavuuden.

YTA-sopimuksen toteutumista seurataan ja arvioidaan muodostettavan YTA-tasaisen alueellisen arviontiryhmän toimesta ja vuosittain sosiaali- ja terveysministeriön ja YTA:n hyvinvointialueiden välisissä neuvotteluissa, johon osallistuvat myös valtiovarainministeriö ja sisäministeriö. Yhteistyösopimusta on tarvittaessa muutettava. Muutos voi perustua yhden tai useamman hyvinvointialueen esitykseen tai sosiaali- ja terveysministeriön aloitteeseen.

Pohjois-Suomen YTA:n hyvinvointialueiden edustajista on muodostettu alatyöryhmiä valmistelemaan Pohjoisen YT-alueen sopimusta Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen johtajan viranhaltijapäätöksellä 7/2022. Ryhmät ovat työskennelleet vuoden 2022 aikana ja muodostaneet sopimuksen sisällöt 36 § mukaisesti osaluiseisiin. Työryhmien työtä on tukenut YTA-johtoryhmä.

Päätösesitys

Aluehallitus esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää

1. hyväksyä Pohjois-Suomen yhteistyöalueen yhteistyösopimuksen liitteen mukaisena;
2. oikeuttaa aluehallituksen päättämään sopimukseen tarvittavista täydennyksistä ja muutoksista.

Lisäksi aluehallitus päättää oikeuttaa hyvinvointialuejohtajan tai hänen määräämänsä tekemään liiteasiakirjoihin tarvittavia korjauksia, täydennyksiä ja teknisluontoisia muutoksia ennen asian käsittelyä aluevaltuustossa.

Päätös

Aluehallitus esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää

1. hyväksyä Pohjois-Suomen yhteistyöalueen yhteistyösopimuksen liitteen mukaisena;
2. oikeuttaa aluehallituksen päättämään sopimukseen tarvittavista täydennyksistä ja muutoksista.

Lisäksi aluehallitus päätti oikeuttaa hyvinvointialuejohtajan tai hänen määräämänsä tekemään liiteasiakirjoihin tarvittavia korjauksia, täydennyksiä ja teknisluontoisia muutoksia ennen asian käsittelyä aluevaltuustossa